

Zař. 4.2 Aztecy i Hiszpanie – wysokorozwinięta kultura trafia na kulturę pierwotną?

1. Jak nazywała się stolica Azteków i jakie miasto znajduje się dzisiaj na jej miejscu?

2. Opisz życie Azteków. Jak układały się ich stosunki z innymi miejscowymi ludami Ameryki? Kto nimi przewodził? Kto tworzył najniższą warstwę społeczną.

3. Oceń, na ile różniło się życie Azteków i Europejczyków w XVI w. Wykorzystaj w tym celu obie ilustracje ze wstępu do lekcji oraz Il. 2 na str. 32

4. Przeczytaj ŹR. A1 poniżej i odpowiedz na poniższe pytania.

ŹR. A1 Niemiecki naukowiec opisuje rytuały składania ofiar z ludzi przez Azteków.

W stolicy Montezumy [...] wiało grozą. Wkraczając do miasta Hiszpanie z zapartym tchem przypatrywali się budowli, którą widzieli z daleka: 45-metrową piramidę, zwieńczoną dwoma kapliczkami oraz stromo wznoszącymi się schodami poczerwiałymi od zaschniętej krwi. Z okazji koronacji władcy Ahuitzotla w 1486 r. miano tam złożyć 80400 ludzi w ofierze azteckim bogom [...] Aztekowie wierzyli ponoć w szatańskich bogów, którzy nienasycony żądali ofiar z ludzi. To twierdzenie uchodzi za fakt historyczny. Ale nawet ta koszmarne religia [...] jest w dużej mierze okropnym wynalazkiem Europejczyków [...]

W fakt, że dziesiątki tysięcy ludzi poniosło tam śmierć w ciągu kilku dni [w Tenochtitlan] trudno uwierzyć choćby ze względów logistycznych. Nawet gdyby miało to miejsce, musiałyby pozostać więcej śladów po tak dużej liczbie ofiar, które dziś można znaleźć, niż ma to miejsce [...]. Większość naukowców uważają za pewne, że Aztekowie składali ofiary z ludzi, aczkolwiek w znacznie mniejszej skali. [...] Nadmierna przemoc nie dotyczy jednej grupy etnicznej, ale całego okresu [...]. Również po drugiej stronie Atlantyku we wczesnym okresie nowożytnym publiczne egzekucje były na porządku dziennym. Inkwizycja, wojny religijne, polowania na czarownice, pogromy żydowskie: świadkowie z imperium Azteków [gdyby przybyli do Europy] mogliby donosić o masowych mordach rytualnych w imperiach europejskich w XVI wieku. Czyż ofiarami z ludzi nie byli również ci wszyscy więźniowie, których spalono w religijnym szale?

Ale to Europejczycy pisali tę historię. A w ich wersji, Azteków uważa się za tych, którzy są uwięzieni w odrażającej wierze w diaboliczne bóstwa, z której uwolnili ich dopiero chrześcijaństwo. Kiedy Hiszpanie położyli kres rytuałom, podbój i kolonizacja stają się dokonaniem cywilizacji, zwycięstwem nad barbarzyństwem. W im ciemniejszych barwach pokarże się miejscowych, tym jaśniej lśnią konkwistadorzy, jako odnowiciele, zbawcy, rycerze w imieniu Pana.

Fred Langer, *Hernan Cortes gegen die Montezuma. Der Lügenbaron von Mexiko*, <https://www.geo.de/wissen/22952-rtkl-eroberung-des-aztekenreichs-hernan-cortes-gegen-montezuma-der-luegenbaron-von>

4.1. Wyjaśnij, jak Europejczycy opisywali sobie składanie ofiar przez Azteków.

Zał. 4.2 Aztecy i Hiszpanie – wysokorozwinięta kultura trafia na kulturę pierwotną?

4.2. Oceń na ile owe opisy są wiarygodne. Uzasadnij swoje zdanie za pomocą cytatów z tekstu.

.....

.....

.....

.....

.....

4.3. Oceń, na ile składanie ofiar z ludzi w imperium Azteków można porównać z sytuacją w Europie. Uzasadnij swoje zdanie.

.....

.....

.....

.....

.....

4.4. Zastanów się, z jakiego powodu powstały opowiadania o masowych mordach dziesiątków ludzi i dlaczego są one do dzisiaj powielane.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Przyjrzyj się ilustracji obok i wskaż jakie rośliny pochodzą z Ameryk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Zadanie dodatkowe*

Przeczytaj „Polowanie na czarownice“ na str. 86 i opisz rytuały europejskie z perspektywy Azteka.

Zał. 4.2 Aztecy i Hiszpanie – wysokorozwinięta kultura trafia na kulturę pierwotną?